

Cultura

El sistema de lectura pública de Catalunya

BIBLIOTEQUES

El catàleg únic, vint anys després

Generalitat i Diputació de Barcelona pacten el carnet únic

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

Des de qualsevol biblioteca pública de Girona es pot accedir a través del Catàleg BPE (Biblioteques Públiques d'Espanya) a les biblioteques d'altres comunitats autònomes, buscar un determinat llibre i reservar-lo. I al revés. Però aquest mateix usuari de Girona no pot accedir a les 221 biblioteques públiques de la província de Barcelona, que depenen de la Diputació, perquè tenen un catàleg diferent, basat en un sistema informàtic incompatible. I, al seu torn, els lectors de Barcelona són els únics que no tenen accés ni a les biblioteques de Girona ni a aquest catàleg estatal. Una anomalia que té data de caducitat.

El proper mes de maig –“com a molt tard”, en paraules del conseller de Cultura, Ferran Mascarell–, haurà entrat en funcionament un sistema de “passarel·les tecnològiques” que permetrà la consulta simultània dels dos principals catàlegs: l'Argus, del Departament de Cultura, que agrupa les biblioteques públiques de Girona, Tarragona, Lleida i les Terres de l'Ebre, i l'Aladí, que agrupa les biblioteques municipals de les comarques de Barcelona. I en el primer semestre del 2016 es preveu la unificació completa. Aquest procés comportarà també un servei de préstec interbibliotecari unificat entre totes les biblioteques del país.

Convé recordar que la llei 4/1993 sobre biblioteques, aprovada pel Parlament de Catalunya, establia en el seu article 6 que “la Generalitat ha de reunir en un únic catàleg col·lectiu la referència bibliogràfica dels diferents fons de les biblioteques que integren el Sistema Bibliotecari de Catalunya”. Però han passat més de vint anys i el catàleg únic s'ha anat endarrerint, tant per problemes burocràtics com per problemes de competències entre les mateixes administracions catalanes. Aquest catàleg únic significa un únic servidor i en el futur

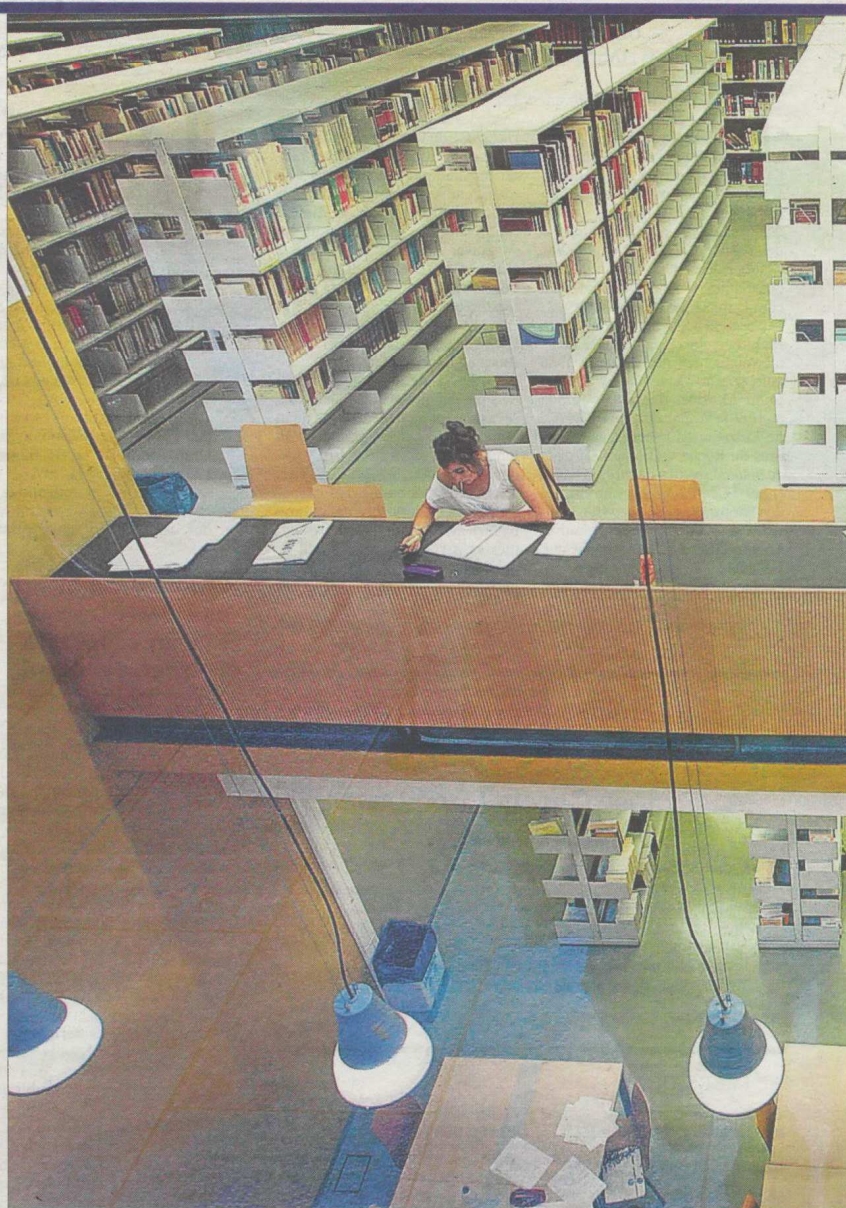
ha de permetre un servei únic de proveïdors, un sistema de compres unificat i altres avantatges derivades de les economies d'escala que fins ara l'ha impedit el confús model de l'administració catalana.

El carnet únic. Una altra conseqüència d'aquesta unificació serà la posada en marxa d'un carnet únic. Les estadístiques diuen que Catalunya té 4,5 milions d'usuaris de biblioteques, és a dir de persones amb carnet en alguna de les seves 835 biblioteques. Però el que no diuen les dades de l'Institut d'Estadística és que alguns d'aquests usuaris tenen carnet en diferents biblioteques. No es pot saber quina part de la població utilitza realment les biblioteques perquè no existeix un carnet únic. De forma provisional ara s'accepta ja un carnet encara que sigui d'una biblioteca d'un altre catàleg, però en paraules d'una directora de biblioteca es tracta d'un “pedaç”. De la mateixa manera que es pot obtenir un llibre d'un altre catàleg a través d'una trucada o enviant la petició per correu.

Segons el conveni signat el mes de desembre passat entre el Departament de Cultura i la Diputació de Barcelona, “aquest carnet serà operatiu amb el catàleg únic durant el primer semestre del 2016”.

L'existència d'aquest carnet únic permetrà en una fase posterior accedir a un carnet cultural, que pot incloure des de reducció de les entrades a determinats espectacles fins a campanyes específiques per a joves.

Catàleg Aladí. A les comarques de la demarcació de Barcelona hi ha actualment 221 biblioteques i 9 bibliobusos, que atenen els municipis més petits. En total disposen de 10,5 milions de volums. Són biblioteques municipals però depenen de la Diputació de Barcelona i s'hi pot accedir a través del catàleg Aladí. “El procés d'integració amb la resta de biblioteques públiques catalanes és un procés lent i complex, en el qual des de febrer de l'any passat

Auge de les biblioteques. Les biblioteques, ja siguin de barris o universitàries, com aquestes de la facultat de Geografia i Història, de la UB, estan sempre freqüentades per gent jove.

de la facultat de Geografia i Història, de la UB, estan sempre freqüentades per gent jove.

estran treballant els tècnics, i suposa una despesa econòmica important ja que obliga a passar a un nou sistema informàtic de gestió, denominat Sierra, que substituirà l'actual, conegut com Millennium”, explica Marta Alós, coordinadora en matèria de Cultura de la Diputació de Barcelona. Les biblioteques de les comarques de Barcelona han disposat des de sempre d'una estructura molt potent i amb un suport financer notable per part de la Diputació de Barcelona.

Aquest catàleg es troba integrat al de Biblioteques Públiques de l'Estat (BPE), que permet accedir a la xarxa de 17 comunitats autònomes.

Biblioteca Nacional. La Biblioteca de Catalunya (BC), al carrer del Carme, de Barcelona, que pertany a la Generalitat, té també un catàleg propi. Només aquesta biblioteca disposa de 291.000 carnets i 3,7 milions de documents. El catàleg de la BC pot consultar-se també a través del Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC) en el qual hi ha integrades les biblioteques de les set universitats públiques i tres de privades (Ramon Llull, UOC i Vic) i disposen a més d'un sistema de préstec consorciat, amb servei de missatgeria propi. També es troben associades, però sense aquest sistema de préstec, altres biblioteques de museus i centres culturals, així com les de les universitats Abat Oliba

SISTEMES COMPATIBLES

El conseller Mascarell es compromet a la fusió dels catàlegs Aladí i Argus al maig

USUARI ÚNIC

El 2016 hi haurà un carnet únic i posteriorment un carnet cultural

#tuitsdecultura

Festival Internacional de Teatro de Cádiz, desde hace muchos años, es paritario. Eso demuestra que se puede, que sí hay mujeres. #Igualdadeescena

@LauraFreixas
Laura Freixas Escriptora

1.Fem un documental que desmunta la sentència judicial. 2.L'Ajuntament determina que el documental és fals perquè ho diu la sentència judicial.

@Xavier_Artigas
Xavier Artigas Director de 'Ciutat morta'

Un abrazo gigante a todos los amigos y familiares de Manel Vicaria, grandísimo jefe de prensa. Se ha marchado demasiado pronto. DEP.

@FilmBayona
Juan Antonio Bayona Director de cinema

Mola haber vivido en Japón y miraros con superioridad sísmica: bah, esto no es nada.

@alb_olmos
Alberto Olmos Escriptor

JORDI PLAY/ARXIU

“Una inversió pendent”

■ Quan es parla del mapa de biblioteques sorgeix la pregunta reiterativa: i la biblioteca provincial de Barcelona? Totes les capitals de província tenen una biblioteca de referència i Barcelona és una excepció. Després del fallit intent del Born, el 2006 es va acordar construir-la en terrenys de l'estació de França. I el 2012 es va presentar el projecte executiu, a càrrec d'un equip d'arquitectes dirigit per Josep Maria Miró. Però en els últims pressupostos de l'Estat no s'ha destinat ni una partida al projecte. Semblava que ja es donava per mort, però en les últimes setmanes hi ha hagut alguns indicis de canvi. Abans de

Nadal es va reunir, per primera vegada en tres anys, la comissió de seguiment formada per ministeri de Cultura, Generalitat i ajuntament de Barcelona. No hi va haver acords concrets però l'ajuntament va descartar la petició de construir un aparcament al soterrani, si això suposa algun obstacle o retard. Per part de la conselleria de Cultura, el missatge de Ferran Mascarell és clar: “L'Estat té una inversió pendent a Barcelona i ha de fer-la; en tot cas, després ja parlarem de model i de sistemes de connectivitat amb altres biblioteques”. I des de Madrid s'apunta la possibilitat que en el pressupost del 2016...

(Barcelona), Andorra, Internacional de Catalunya i Jaume I de Castelló. Segons ha confirmat a aquest diari el mateix conseller de Cultura, “en una segona fase que confiem que sigui abans de finals d'any, les biblioteques universitàries, la Biblioteca de Catalunya i les biblioteques especialitzades podran integrar-se també en aquest catàleg únic”.

Les altres biblioteques. A més de les 56 biblioteques universitàries, existeixen les anomenades biblioteques especialitzades (que inclouen les d'història, les de fundacions, centres privats, etcètera) i un reduït nombre de biblioteques municipals que no són a la xarxa de biblioteques públiques perquè són molt reduïdes. I un cas a part són les biblioteques de centres d'ensenyament no universitari, que es troben integrades dins el catàleg de Centres de Recursos Pedagògics, del Departament d'Ensenyament.●

Jordi Balló

Buscar l'autenticitat

Com s'estableix el valor de l'objecte en l'economia de l'enriquiment? S'ho preguntava el sociòleg Luc Boltanski en la seva conferència del cicle *Prendre la parola* en el CCCB, i responia amb exemples: la capacitat de ressaltar la seva autenticitat, com fa un poble ben conservat o un centre històric urbà, exaltant la naturalitat, la qual cosa surt de la terra, o fins i tot apel·lant a l'art contemporani per part dels successius col·leccionistes que provenen de la indústria del luxe. Intento aplicar-ho al cinema enriquit: Com es fabrica el principi de l'autenticitat com a valor estrictament econòmic, com a manera rendible de fer veure que el que es presenta és de veritat?

Una estratègia possible: amb els fets reals. En els primers segons del film *Alma salvaje* apareix una camioneta conduïda per una dona, que diposita la protagonista (Reese Witherspoon) en una pensió de carretera. La conductora queda en el fons del pla, no hi ha cap detall del seu rostre, i desapareix de la nostra vista quan la camioneta s'engega, per no tornar a aparèixer en tot el film. Vaig imaginar que aquella dona era el personatge real en què es basava la història, com si la pel·lícula necessités inscriure el seu cos per a la posteritat, i ho fes d'una manera fugaç, per fer així creïble el procés de transvasament de personalitats entre ella i l'actriu. Efectivament, en la llista dels crèdits finals dels actors, Cheryl Strayed (autora del llibre autobiogràfic que origina el film) apareixia al final, com la conductora de la camioneta.

Quan Lady Gaga es va abraçar amb Julie Andrews al recordatori dels cinquanta anys de *The sound of music*, ho vaig relacionar: diu la llegenda que l'autèntica Maria Trapp apareix en un moment del film, travessant un carrer, en el fons del pla, en ple Salzburg. La pel·lícula no necessita aquest rastre corporal, però és evident que una part del seu èxit perdurable se centra en aquella frase de *basat en fets reals*. L'art de l'espectacle busca trobar elements que avaluin algun principi de veritat, per donar versemblança

L'exhibició d'alguna ombra crítica no és contradictòria amb una cerimònia així

al que s'expressa i augmentar el seu valor de mercat. I ara més que mai.

Una cerimònia de lliurament de premis en el cinema consagra aquesta dualitat. Es presenta com una apologia desinhibida del luxe, amb aquesta constant apl·lació als vestits i les joies que es llueixen. Però davant d'aquesta voluntat acrítica d'oferir el propi cos com a objecte enriquit de la pel·lícula que s'ha encarnat, s'intenta mantenir l'equilibri certificant que, darrere, també hi ha pensament social.

Contra el que es diu normalment, l'exhibició d'alguna ombra crítica no és contradictòria amb una cerimònia d'aquest tipus, sinó un senyal que perfila la seva cotització, introduint la seva pròpia dissidència. És per això que aquestes cerimònies no poden prescindir d'aquelles persones que solen sentir-se incòmodes, els autors realment independents, amb una pràctica artística, i econòmica, inversa a la dels que dominen el mercat. La guanyadora de l'Oscar al millor documental d'aquests anys, Laura Poitras, directora de *Citizenfour*, va aprofitar el seu minut per parlar, amb sentit, de la democràcia en perill i per reconèixer el gest d'Edward Snowden, i del periodista Glenn Greenwald, en la seva lluita per denunciar l'amenaça sistèmica del control total. Va sonar la música, van desfilar, i el presentador va fer una broma ràpida sobre la no presència de Snowden a la sala, per passar immediatament a una altra cosa, que se sobreposaria a l'anterior sense ocultar-la del tot.

Els guionistes de la cerimònia ho sabien: la indústria en ple necessita valoritzar-se amb aquesta autenticitat de la dignitat solitària.